

**Awngdang ai wa tai na mătu Hkristan asak hkrung lam hpe asak hkrung ai lam a măkoi măgap ai lam--
Hkristu hpe asak hpun hku nna sha ai hte kăbu găra ai lădat hpe la lang ai lam**

Htina chyumdaw: - Nin 2:9. Shr 2:7. Yhn 6:57, 63. Yhn 15:16. Shk 119:15. Eze 3:1-4

- I. Awngdang ai wa tai na mătu Hkristan asak hkrung lam a sak hkrung lam măkoi măgap ai lam gaw, anhtē gaw Hkristu hpe asak hpun hku nna sha ai hte kăbu găra ai lădat hpe la lang ai lam rai nga ai. Kărai Kăsang gaw anhtē hpe Mădu a mătu, lăma ma hpe gălaw na mătu, yaw shăda ai nre ai. Mădu a lăngai sha re ra shărawng lam gaw, anhtē hpang de shi hkum nan hpe anhtē kăbu găra na mătu, sha hpa hku nna jaw ya na mătu sha rai nga ai. Hkristu hpe asak hpun hku nna kăbu găra ai lădat gaw hpe la lang ai ni chy sha, shanhtē a asak hkrung lam hte bungli gaw Yērusalem mären ningnan hta grin nga lu na lam mu lu wa na rai nga ai—Nin 2:9. Shr 2:7.**
- II. Anhtē gaw Mădu Yēsu hpe anhtē kăbu găra na mătu wēnyi măsa lam lu sha hku nna sha lu ai, Mădu hpe wēnyi hku nna hkap la lu ai, Mădu gaw akyu hpyi lam lădat amy myu hku nna mung, mungga hpe myit sawn sumru ai lam hku nna mung, wēnyi hte asak rai nga ai Mădu a ga hpe sha ai hku nna asak hpe jaw ya nga ai—Yhn 6:57, 63. Eze 15:16 hta mătasing:- Ehp 6:17-18. Shk 119;15 hta mătasing:- Mat 4:4. Shk 119:103.**
- A. Anhtē gaw wēnyi hte asak a mungga hpe sha ai hku nna Mădu Yēsu hpe sha ai shăloi anhtē gaw Mădu a măjaw asak hkrung ai (Yhn 6:57, 63), anhtē gaw Hkristu hku nna asak hkung ai nre sha, anhtē hpe n-gun atsam jaw ai măbyin măsa lam hte kărurum jaw ya nga ai npawt nhpang rai nga ai Hkristu a măjaw asak hkrung ga ai. Anhtē gaw Mădu a bai hkrung rawt ai lam hta Hkristu hpe asak hkrung nhtawm, Mădu hpe sha ai hku nna Hkristu hpe asak hkrung ga ai —(Gal 2:20. Hpil 1:19-21a).
- B. Mădu a mungga hpe sha ai hku nna Mădu Yēsu hpe sha ai hte rau anhtē gaw jaw kăja htap htuk ai wēnyi măsa lam lu sha rin măni lu ai lam nga ra ai—Eze 3:1-4. Eze 15:16. Shr 10:9-10.
1. Anhtē hta kăja dik ai lu sha rin măni ai lam nga yang, lu sha gaw anhtē a kăta măbyin a daw shan shăgu kăta de du wa na mătu, lam măhkrun nga wa na rai nga ai. Lu sha ai hku nna anhtē gaw lu sha rin măni ai lam nga nhtawm, lu sha rin ai hku nna hkut hkut nai nai rai nna, Hkristu a nhpaw n-ya sutsu ai lam ni hpe anhtē a măbyin kăta de tatut hkrak n-gun hku nna lu la nga ai—Ehp 3:8. 3:16-17a.
2. Lu sha nrin măni ai lam gaw wēnyi măsa lu sha rai nga ai Mădu Kărai a mătu, anhtē a kraw kăta daw de du wa na, lădat kăga nnga ai lam tsun măyu ai. Lu sha gaw anhtē a kraw kăta daw de du wa lu na mătu wanglu wanglang re lădat nnga ai shăloi anhtē hta lu sha nrin măni lu ai lam nga wa ai—Heb 3:12, 15. 4:2.
3. Anhtē gaw anhtē a măbyin mahkra, anhtē a kraw kăta daw mahkra yawng hte hpe Mădu hpang de hpaw ya ra nga ai. Shing rai yang she wēnyi măsa lam lu sha gaw lam măhkrun nga wa lu na rai nga ai. Ndai zawn gălaw na rai yang, anhtē hta jaw kăja htap htuk ai lu sha rin măni lam hte hkut hkut nai nai re lam nga nhtawm, Hkristu hpe wēnyi măsa lu sha n-gun hku nna mărarp chyum la lu na rai nna, Hkristu gaw Kărai Kăsang a dandawng lam a mătu anhtē a măhkri shawn lam byin wa lu na rai nga ai—Ehp 3:16-17a. Kol 3:4, 10-11.
- III. Anhtē gaw hpang găra ai ni hte hka hpang găra nga ai ni hpe myit dik myit pyaw shăngun na mătu Kăwa a ra shărawng lam hpe gălaw ai hku nna mung, ninggam hte ninggam laidi ai măsum lăngai Kărai a hpung shingkang a mătu, Kărai-Măsha asak hkrung lam hpe asak hkrung ai lam hta dinghta ga ntsa Kăwa hpe hpung shingkang dandawng shăngun ai hku nna mung Mădu hpe sha lu ga ai—Mat 24:45-47. Hpil 1:19-21a.**
- A. “Nanhtē nchyē ai sha hpa ngai lu da we ai” ---“Ngai e shăngun dat ai wa a myit hku hkan gălaw na hte, shi a măgam bungli shăngut lu na gaw, nye a shahpa rai nga li ai”—Yhn 4:32, 34.

- B. **“Ngai gunhpai na mätu, nang ngai e ap ya ai amu hpe, ngai gunhpai ngut se ai rai nna, ga ntsa e na a hpung shing kang shăpraw da ya se ai”** (Yhn 17:4). Kărai Kăsang hpe hpung shing kang dandawng shăngun ai lam gaw, yawng măyawng hta Kărai Kăsang hpe dandawng shăngun ai lam nan rai nga ai (Mădun: - Kol 1:9-11).
- C. Mădu a masha asak hkrung lam hta Mădu Kărai gaw htawbat (sutsu dik ai chyēju) hte lăgat jăhku (dwi sau dik ai tsawra myit) hpe sha nna, dai gaw Mădu hpe Kăwa a shărawng awng lam hpe tut nawng lăta la na mätu dăgu atsam hpe jaw ai- Esai 17:14-15. 1901 ning hta shăpraw ai ASV.
- D. Anhtē gaw Hkristu hpe “Yēsu hta nga ai jet ai lam” hku nna shărin la nga ai ni rai nga ga ai. Yēsu hta nga ai jet ai lam gaw kăbu găra shiga laika măli hta mătting măsət gălaw da ai hte mären Mădu Yēsu a jaw kăja ai asak hkrung lam măsə hte Mădu a kamsham ai ni a mätu, kăsi kăja hpe mädun da ya na mätu ga ntsa e Kăwa hpe hpung shing kang dandawng ai asak hkrung lam hpe mădi mädun ai lam rai nga ai-Ehp 4:20-21.
1. Yēsu gaw Kărai Kăsang hpe hpung shing kang dandawng shăngun na mätu, yawng măyawng hpe Kărai Kăsang hta, Kărai Kăsang hte rau, Kărai Kăsang a mätu, bungli gălaw ai asak hkrung lam hpe asak hkrung ai. Bai hkrung rawt ai lam hta Mădu gaw asak jaw ai Wēnyi byin wa ai. Dai rai nna anhtē a asak byin wa na mätu, Mădu gaw anhtē kăta de shang wa lu na rai nga ai. Anhtē gaw ndai kăsi kăja hte mären Mădu kaw na shărin la nhtawm (Mat 11:29), dai gaw anhtē a shinggyim rudi asak hku nna nre sha, bai hkrung rawt ai lam hta nga nga ai anhtē a asak hku nna Mădu a mărang e rai nga ai (Kol 3:4. 1Pet 2:21).
  2. Mădu Yēsu gaw shi hkum shi a myit hku nna hpa mung n-gălaw wu ai (Yhn 5:19), Mădu gaw ting gyeng bungli hpe n-gălaw wu ai (4:34. 17:4), shi hkum shi a ga hpe n- tsun wu ai (14:10, 24), shi hkum shi a ra shărawng lam hpe n-gălaw wu ai (5:30), shi a hpung shing kang arawng sădang hpe ntam ai (7:18).
  3. Hkristu hpe shărin la ai lam gaw, Hkristu a kăsi kăja kăta de hkrang shăchyaw hkrum ai lam nan rai nhtawm, dai gaw Hkristu a hkrang nsam de hkrang bung wa ai lam rai nga ai. Hkristu shi hkum nan shănu nga ai wēnyi, asak a wēnyi tăra hku nna, Mădu a asak nhpaw n-ya sutsu ai lam ni yawng hte rau shi hkum nan hpe anhtē hta hkrang bung shăpraw nga ai lam rai nga ai-Rom 8:2, 28-29.
- E. Esai 43:7 hta “Sumtsan mung de na nye a shădang sha ni, lămu ga jăhtum de na nye a shăyi sha ni ngu ai, nye a amying mying ai wa, nye a arawng sădang mätu ngai hpan da ai hte, ngai hpăjang nna gălaw da ai ni lăngai hte lăngai hpe woi wa mărıt” ngu tsun da ai. Kărai Kăsang hpang de anhtē jaw lu ai tsaw dik ai dawjau lam gaw, Mădu a hpung shing kang hpe dandawng ai lam rai nga ai- 2Kor 3:18. Rom 9:23.
- F. Korinhtu laika lăngai 6:20 “nanhtē jăhpu mănu daw nna mări da sai ni rai nga myit dai, dai re ai măjaw, nanhtē a hkumhkrang hte Kărai Kăsang hpe shăgrau sha-a nga mu law” ngu tsun da ai. Ndai gaw anhtē hta shănu nga ai Mădu hpe ahkang jaw na mätu (1Yhn 4:13), anhtē a hkumhkrang hpe Mădu a htingnu hku nna zing mădu la hkrum ai hte byawng chyam bra hpring tsup shăngun hkam na mätu (1Kor 6:19) rai nga ai. Korinhtu laika lăngai 10:31 hta “Dai re ai măjaw, nanhtē sha timung, lu timung, hpa gălaw timung, nga mănga hta Kărai Kăsang a hpung shing kang tam let gălaw nga mu” ngu tsun da ai.

IV. Anhtē gaw jaw kăja htap htuk ai masha ni hpe mătut măhkai ai hte Mădu hpe sha lu ai- Jaw 11:1-3, 9, 13, 21.

- A. Sha ai lam gaw, anhtē a shinggan hta nga ai lam ni hpe mătut măhkai nna, anhtē a kăta de hkam la ai lam rai nhtawm, hpang jăhtum hta anhtē a kăta daw măhkri shawn gumdin ai lam byin wa ai rai nga ai. Jaw 11 hta dusat ni yawng gaw nbung ai masha ni yawng hpe mădin mädun ai lam rai nna, sha ai lam gaw, masha law law hpe mătut măhkai ai hpe mădi mädun ai lam rai nga ai (Kas 10:9b-14, 27-29). Kărai a masha ni gaw chyoi pra ai Kărai Kăsang a hpyi shawn ai hte mären chyoi pra ai asak hkrung lam hpe asak hkrung na mätu, shanhtē gaw kăning re masha ni hpe ahtu hkra mătut măhkai nga ai lam, ahkyak la lăkawn ra nga ra ai (Jaw 11:46-47. 1Kor 15:33. 2Kor 6:14-18. 2Tim 2:22).

- B. Lăhkru ga nna shat lai lai ai ashu ashan yawng (Jaw 11:3. Mădun:- kăji 4-8, 26-28) gaw shanhtē a shămu shămawt ai lam ni hta kăran chyē lu ai (Hpil 1:9-10), Kărai Kăsang a mungga hpe law law bai myit sawn sumru sawk săgawn ai masha ni (Shk 119:15) hpe mădi mădun ai.
- C. Singkaw tu ai hte asep tu ai hka na dusat ni gaw mungkan ga hta wangli wanglang shămu shămawt ai hte gălaw lu ai lam nga nna, lang lăta jang nan de a kă-up ai lam hpe ninghkap shăchyēn shăja lu ai masha ni hpe mădi mădun ai (singkaw ni gaw nga hpe hka kăta kaw shanhtē ra shărang ai hte măren shămu shămawt hkawm sa shăngun na mătu kărurum ya nna, asep ni gaw dai panglai kăta hta na nga ni hpe jum shum ai kaw na măkawp măga ai, hkang zing ya ai nga ai) -Jaw 11:9.
- D. Pyen na singkaw tu nhtawm, shanhtē hpe kărurum jaw ya ai sha hpa hku nna asak a nli hpe sha ai u ni gaw, mungkan ga kaw nna tsan tsan de mung, ntsa de mung, asak hkrung nhtawm asak hkrung lam hpe sak hkrung lu ai, asak a lam ni hpe shanhtē a asak jaw ya ai hku nna la lang ai masha ni hpe mădi mădun ai-kăji 13.
- E. Singkaw tu nhtawm, lăgaw măli tu nna, dinghta ga ntsa hta gumrawt hkawm na mătu, kăga lăgaw ni hta gălu ai lăgaw tu ai hkăgrit hkădawn ni gaw mungkan a lăhta hta asak hkrung lu ai, asak hkrung lam hpe shămu shămat lu ai, mungkan kaw nna tinang hkum hpe hkang zing da lu ai masha ni hpe mădi mădun ai-kăji 21-22.

V. Anhtē gaw shingdaw nlu ai lăngai sha re mabyin a npawt nhpang hta zuphpawng ai hta Mădu hpe poi gălaw nna, Mădu hpe sha lu ai.

- A. Israela amyū masha ni gaw lămu ga kăja na shăpraw ai hpe lădat hpan lăhkawng hte kăbu găra lu ma ai—yu măya rai nga ai, lak san rai nga ai lădat gaw dai yu măya gambum hpe găra aten, găra shăra, kădai wa hte raitim, kăbu găra lu ai lam rai nga ai (Trj 12:15), lak san rai nga ai gumhpawn da ai lădat gaw, tsaw dik htum ai gambum, shawng ngai ai asi ni hte shawng nnan shăprat ai kasha ni hpe Israela amyū masha ni yawng hte rau măsət da ai poi ni hta Kărai Kăsang lăta da ai shingdaw nlu ai shăra hta kăbu găra ai lam rai nga ai (kăji 5-7, 17-18).
- B. Dai hte măren nan ga shăka ningnan a kamsham ai ni gaw, Hkristu hpe kăbu găra ai lam gaw, hkrang lăhkawng nga nga ai. Yu măya hku rai nga ai, lak san hku rai nga ai hkrang gaw, Hkristu hpe găra aten, găra shăra hta raitim, kăbu găra ai lam rai nhtawm, lak san rai nga ai gumhpawn da ai hkrang gaw, Hkristu a tsaw dik htum ai gambum hpe Kărai Kăsang lăta da ai shăra, shindaw nlu ai lăngai sha re rai nga ai npawt nhpang hta jaw kăja htap htuk ai hpung asak hkrung lam hta zuphpawng ai lam ni hta kăbu găra lu ai lam rai nga ai.

VI. Masha a mătu, Kărai Kăsang a yaw shăda lam gaw, masha hpang de asak hpun hku nna shi hkum nan hpe jaw ya nna, Masha gaw kăbu găra lu na mătu rai nga ai. Kărai Kăsang gaw Mădu hpe kăbu găra na mătu ra shărawng ai lam, Mădu a mătu kăga hpa mung gălaw na nra shărawng ai lam mu lu ai gaw, Hkristan asak hkrung lam gaw Hkristu hpe asak hpun hku nna kăbu găra ai mabyin masha lam re hpe mu lu ai lam rai nga ai. Anhtē gaw ndai daw lăhkawng hpe mu lu ai măjaw, anhtē a hkam la ai lam gălai mat ai rai yang, anhtē gaw Kărai Kăsang hpe kăbu găra ai asak hkrung lam hpe asak hkrung na mătu loi wa na rai nga ai.